

Formularz zgłoszenia do konkursu Popularyzator Nauki 2013

Kategoria konkursu Popularyzator Nauki, w której zgłaszany jest kandydat

Proszę zaznaczyć jedną z kategorii głównych:

. Instytucja Pozanaukowa

Dane kandydata:

Imię i nazwisko: **Stefan Sękowski**

Miejsce zatrudnienia*: **emerytowany pracownik Instytutu Mechaniki Precyzyjnej**

Dziedzina nauki: **chemia**

Funkcja: **kierownik Pracowni Badań Jakości Powłok w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej**

Adres: **Adres i telefon kandydata zostały podane w 2 pierwszych zgłoszeniach**

Telefon: **jw.**

E-mail: **brak**

Strona www**: **brak**

*Dotyczy osób indywidualnych

**W przypadku osób indywidualnych wypełnienie tego pola nie jest wymagane

Uzasadnienie zgłoszenia kandydatury (nie wszystkie pola muszą być wypełnione):

- Jak długo kandydat zajmuje się popularyzacją?
Od lat 50-tych
 - W jakich przedsięwzięciach popularyzatorskich uczestniczył kandydat (festiwale, pikniki, pokazy)?
Autor licznych książek popularnonaukowych, niezliczonych artykułów popularnonaukowych i fachowych w czasopismach popularnonaukowych (Młody Technik, Horyzonty Techniki) i fachowych (Spotkania z Zabytkami); prowadził obozy harcerskie o profilu chemicznym. Z dziedziny popularyzacji chemii jest autorem ponad 50 książek, w tym 16 z serii „Chemia dla Ciebie”, opublikował wiele setek artykułów w różnych czasopismach, w tym dokładnie 200 w „Młodym Techniku” i 600 odcinków „Chemii praktycznej”, przed laty pod tytułem „Chemia na co dzień”, udzielił ok. 8 tys. odpowiedzi na listy Czytelników, w tym w Młodym Techniku ok. 5 tys. (i to jeszcze przed narodzinami korespondencji e-mailowej). Poza tym zawsze pisał chętnie o konserwacji zabytków metalowych w czasopismach branżowych (ww. informacje pochodzą z artykułu Stefana Sękowskiego w Młodym Techniku nr 12/2010, pt. „Pożegnanie na wesoło”).
 - Z jakich sposobów przekazywania trudnych zagadnień korzysta kandydat, aby przybliżyć je szerokiej publiczności?
Publikacje książkowe i artykuły w periodykach, Polskie Radio, TV, obozy harcerskie o profilu chemicznym
 - Do kogo adresowana jest działalność kandydata?
Młodzież szkolna; zainteresowani chemią; środowiska zajmujące się amatorsko i zawodowo pokryciami metalami oraz konserwacją zabytków
 - Jakim zainteresowaniem cieszy się działalność kandydata?
Jest legendarną postacią w popularyzacji chemii. Na jego publikacjach wychowały się co najmniej dwa pokolenia chemików. Wielu zawodowych chemików nie zostałoby nimi, gdyby nie książki Stefana Sękowskiego, które w zasadniczy sposób wpłynęły na ich zainteresowanie się chemią jeszcze w wieku szkolnym. Liczne wznowienia książek (niektóre: 15 wydań), tłumaczenia na wiele języków obcych. Łączny nakład samych 16 książek z serii „Chemia dla Ciebie” wyniósł ok. 1 mln egzemplarzy.
- Więcej informacji o kandydacie:**
- **Hasło Stefan Sękowski w Wikipedii:**
http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_S%C4%99kowski
 - **Sylwetka Stefana Sękowskiego w związku z odznaczeniem medalem Jana Harabaszewskiego:**
<http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/SylwS.html>

- Wywiad ze Stefanem Sękowskim z 1994 r.:
<http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/WywiadS.html>
- Wywiad ze Stefanem Sękowskim z 12.09.2012:
http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/Wywiad_Stefan_Sekowski_12_09_2012.html
- Wywiad filmowy ze Stefanem Sękowskim z 04.12.2012:
http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/Wywiad_Stefan_Sekowski_04_12_2012.html

Jestem zdania, że ze względu na niezwykle wybitny dorobek popularyzatorski kandydata (któremu poświęcił on całe swoje życie), który wpłynął na losy wielu ludzi (wielu pod wpływem jego książek i innych publikacji popularnonaukowych zostało chemikami), należałoby kandydata uhonorować także w sposób „niezwykły”, tj. oprócz „standardowego” wyróżnienia nagrodzić go w sposób dodatkowy, stosownie do jego ponadprzeciętnych zasług w dziedzinie popularyzowania chemii.

- Przykładowe publikacje popularnonaukowe kandydata (artykuły, książki, multimedia)?

Lista pierwszych wydań książek popularnonaukowych z serii „Chemii dla Ciebie”:

1. Galwanotechnika domowa , wyd. I 1963, PZWS
2. Ciekawe doświadczenia, wyd. I 1964, PZWS
3. Na wszystko jest rada, wyd. I 1965, PZWS
4. Z tworzywami sztucznymi na ty, wyd. I 1966, PZWS
5. Elektrochemia domowa, wyd. I 1966, PZWS
6. Moje laboratorium, wyd. I 1967, PZWS
7. Ciekawe doświadczenia cz. II, wyd. I 1971, PZWS
8. Pierwiastki w moim laboratorium, wyd. I 1973, PZWS
9. Elementarz chemii organicznej, wyd. I 1974, WSiP
10. Moje laboratorium cz. II, wyd. I 1978, WSiP
11. Fotochemia domowa, wyd. I 1979, WSiP
12. Bazar chemiczny, wyd. I 1982, WSiP
13. Drugi bazar chemiczny, wyd. I 1987, WSiP
14. Na przełaj przez chemię, wyd. I 1989, WSiP
15. Rozmaitości chemiczne, wyd. I 1991, WSiP
16. Pierwiastki w moim laboratorium - ciąg dalszy, wyd. I 1992, WSiP

Przykładowe inne popularnonaukowe książki:

1. Z laboratorium w szeroki świat (1986; wyd. II, Nasza Księgarnia, razem z Aleksandrą Sękowską)
2. Efektowna chemia (1973; wyd. I Wydawnictwa Naukowo-Techniczne)
3. Chemia na co dzień (1982; Nasza Księgarnia)
4. Chemia wokół nas (1962; razem z Adamem Hulanickim, Wiedza Powszechna)
5. Metale w naszym domu (1988; razem z Aleksandrą Sękowską wyd. I, WNT)
6. ABC klejów i klejenia (1986; wyd. Nasza Księgarnia)
7. Kleje w naszym domu (1991, z Aleksandrą Sękowską, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne)
8. Amatorskie zdobienie szkła (1987; razem z Aleksandrą Sękowską, wyd. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne)
9. Chemia dla kolekcjonera amatora (I wyd. 1989; razem z Aleksandrą Sękowską, wyd. Nasza Księgarnia)
10. Chemik szuka (I wyd. 1964)
11. Chroń swój samochód przed korozją (J. Zawadzki, J. Iwanow, S. Sękowski)
12. Kauczuk wczoraj i dziś (1958)
13. Od ogniska do świetlówki (1956)
14. Poradnik galwanotechnika (praca zbiorowa)

15. Próźnia (1955)
16. Sucha fotografia (I wyd. 1964)
17. Świat tworzyw sztucznych (1966)
18. Walka z korozją trwa (1965)
19. W promieniach nadfioletu (1973 wyd. Wiedza Powszechna)
20. W trop za węglem (1971)
21. Serce i retorta, czyli żywot chemii poświęcony (1957, Wiedza Powszechna, razem z S. Szostkiewiczem)
22. Potentaci rynku - opowiadania o ropie naftowej i kilku ważniejszych metalach (1962)
23. Poczet wielkich chemików (1962, z Aleksandrą Sekowską)
24. W kuchniach miliarderów (1967)
25. W promieniach nadfioletu (1963)
26. Sucha fotografia: kserografia (1959)
27. W tyglu chemii (1983)
28. Na ulicy Słonecznej (1961, z Aleksandrą Sekowską)
29. Płynie ropa naftowa (1966)
30. Z dziejów niektórych surowców chemicznych (1960)
31. W świecie sztucznych tworzyw (1957)
32. Biblioteka Wiedzy Przyrodniczej: Świat tworzyw sztucznych (1965, z S. Szostkiewiczem)
33. Tworzywa sztuczne w życiu codziennym (1961)

Dane zgłaszającego (jeśli nie zgłasza się sam kandydat):

Imiona i nazwiska lub nazwa instytucji, organizacji:

Miejsce zatrudnienia:

Funkcja:

Adres:

Telefon:

E-mail:

Oświadczam, że zgłaszany przeze mnie kandydat wyraził zgodę na udział w konkursie. **Tak.**

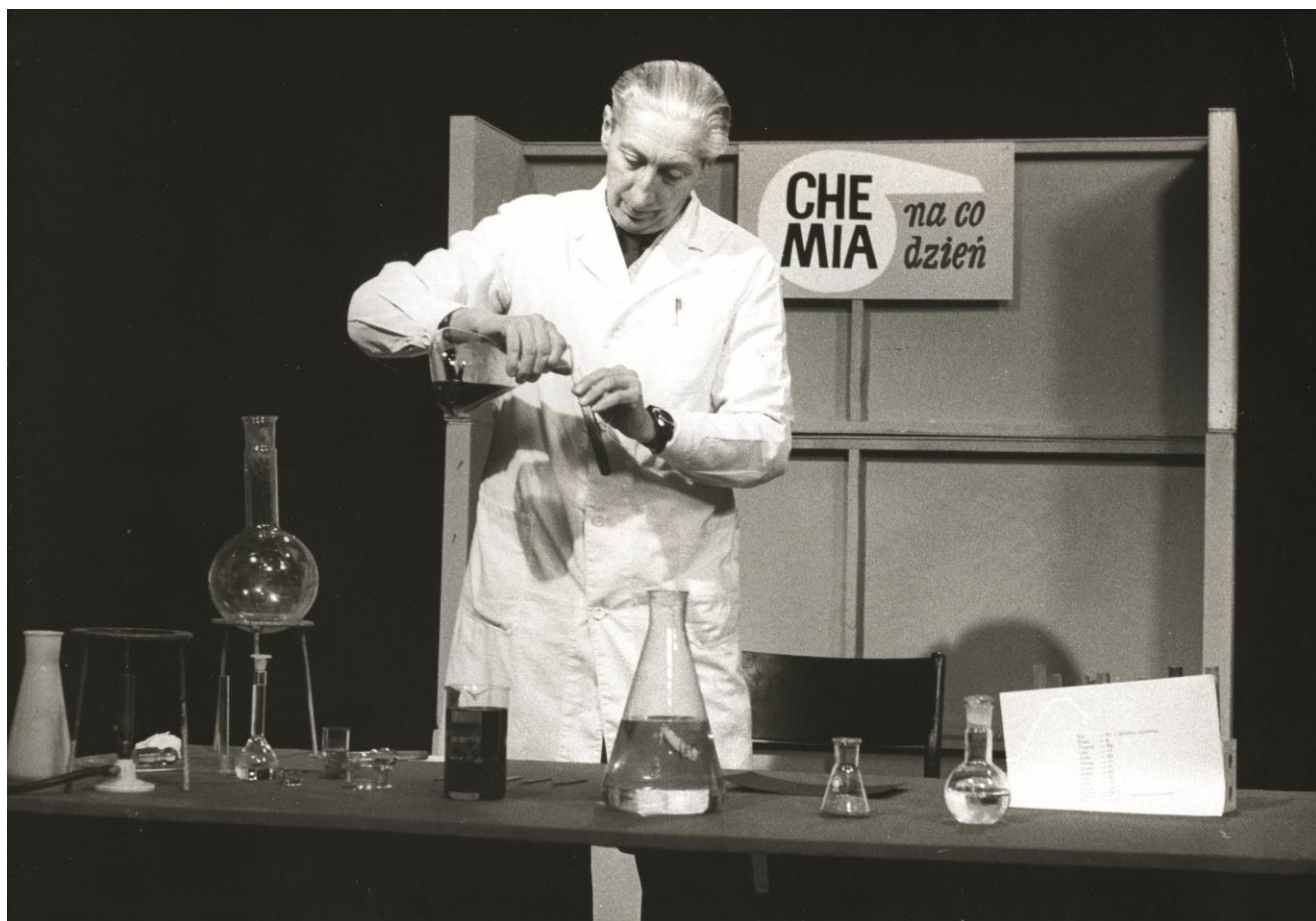
Pan Stefan Sękowski jest z wykształcenia chemikiem. Po wojnie pracował w przemysłowym Instytucie Mechaniki Precyzyjnej, jest autorytetem w dziedzinie pokryw galwanicznych metalami (m.in. złocenia na Zamku Królewskim) oraz pokryw antykorozyjnych i konserwacji zabytków metalowych. Poprzez samodzielne eksperymentowanie dostrzega najskuteczniejszy sposób propagowania chemii wśród młodzieży szkolnej. Wypełniał przez kilkadziesiąt lat dotkliwą lukę powstałą przez nieatrakcyjny sposób pisania podręczników szkolnych z chemii oraz nieatrakcyjne prowadzenie zajęć z chemii. Jest autorem ponad 50 książek popularnonaukowych. Temu samemu celowi służył cykl artykułów poświęconych doświadczalnej chemii ukazujących się przez wiele lat w Młodym Techniku oraz Horyzontach Techniki. Lektura tych książek była inspiracją dla co najmniej dwóch pokoleń chemików. W istotny sposób przyczynił się do zmniejszenia niechęci młodych ludzi do chemii. Niektóre publikacje miały bardzo praktyczny cel; np. książka Galwanotechnika Domowa miała 15 wydań (!) i była tłumaczona na wiele języków obcych. Seria ponad 20 fachowych artykułów n/t konserwacji zabytków ukazywała się w latach 90-tych w czasopiśmie Spotkania z Zabytkami. Aktualnie prowadzone są rozmowy zmierzające do wznowienia wydań niektórych książek. Publikacje Stefana Sękowskiego są wymieniane na pierwszym miejscu gdy mowa o polskim autorze popularyzującym chemię. Jest to jednocześnie przykład nietypowej sytuacji aby pracownik przemysłu, nie pochodzący z szeroko rozumianego środowiska akademickiego odegrał tak skuteczną rolę w działalności dydaktycznej. Uczynił to, czego najczęściej nie dostrzegają do dziś PT Nauczyciele Akademicy chemii...

Załącz. Aktualne zdjęcia kandydata są do pobrania z następujących adresów:

http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/Wywiad_Stefan_Sekowski_12_09_2012.html

http://chemfan.pg.gda.pl/Publikacje/Wywiad_Stefan_Sekowski_04_12_2012.html

Dodatkowo poniżej kilka zdjęć starszych:

Pokazy w Telewizji Polskiej.

Obóz harcerski o profilu chemicznym w Wapiennicy koło Bielska-Białej w 1984 r.. Druhny i druhowie badali czystość wody w jeziorze.